

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

PROGRAM RADA ZA 2026. GODINU

01/12/2025

IZVRŠNA DIREKTORICA:
NATALIJA HAVELKA

PROGRAM RADA CENTRA ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA – OSIJEK ZA 2026. GODINU

U razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026. planirano je provođenje sljedećih aktivnosti:

Institucionalna podrška za stabilizaciju i razvoj udruge od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za razdoblje od 2024. do 2026. godine u iznosu od 28.792,00 Eur. Podrška je ciljano usmjerena na stabilizaciju i/ili razvoj udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja u Republici Hrvatskoj.

Projekt „**Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije**“ financira se sredstvima Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske te obuhvaća praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakona o suzbijanju diskriminacije. Cilj projekta je osigurati pristup besplatnoj primarnoj pravnoj pomoći građanima slabijeg imovinskog stanja radi ostvarivanja pravne zaštite.

Projekt teži poboljšanju teritorijalne dostupnosti pravne pomoći i pružanju podrške ranjivim društvenim skupinama na pet lokacija u Osječko-baranjskoj županiji: Osijeku, Belom Manastiru, Kneževim Vinogradima i Dardi .

Aktivnosti primarne pravne pomoći uključuju:

- pružanje općih pravnih informacija,
- davanje pravnih savjeta,
- izradu podnesaka za javnopravna tijela, Europski sud za ljudska prava i međunarodne organizacije,
- zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima te
- pružanje pravne pomoći u mirnom izvansudskom rješavanju sporova.

Realizacijom ovih aktivnosti projekt osigurava djelotvornu pravnu zaštitu i unapređuje dostupnost pravne pomoći onima kojima je najpotrebnija.

Provedba projekta „**Health Literacy Education for Youth to Tackle Disinformation and Improve Well-being (Health-Lit)**“ financira se sredstvima EU kroz program Erasmus +. Projekt se provodi u razdoblju od 24 mjeseca, počevši 1. ožujka 2025. godine, a njegov glavni cilj je unaprijediti zdravstvenu pismenost mladih (14-29 godina), opremajući ih vještinama za suočavanje s dezinformacijama o zdravstvenim pitanjima te za promicanje digitalne spremnosti i otpornosti. Projekt teži sustavnom utjecaju na angažman mladih u Bugarskoj, Hrvatskoj, Cipru, Italiji i Litvi, poboljšavajući vještine i kompetencije omladinskih radnika i edukatora.

Aktivnosti obuhvaćaju online anketu među mladima u 5 zemalja; osmišljavanje inkluzivnog višejezičnog programa zdravstvene pismenosti i suzbijanja dezinformacija kroz inovativni lokalni i međunarodni „sandbox“ mladih; učenje među vršnjacima i obuku trenera; razvoj i diseminaciju e-učenja o zdravstvenoj pismenosti; uključivanje mladih, stručnjaka u radu s mladima, lokalnih dionika i šire javnosti u međusobno učenje i podizanje svijesti kroz diseminacijske događaje i webinare; aktivnosti evaluacije projekta.

HEALTH-LIT ima za cilj osigurati stručnjacima u radu s mladima, aktivistima i mladima resurse i alate za postizanje zdravstvene pismenosti, opremiti ih potrebnim vještinama za suzbijanje dezinformacija te za pronalaženje, analizu i razumijevanje zdravstvenih vijesti.

Obilježavanje i dodjela **Nagrade za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“ i Priznanja; 2026.** godine obilježavamo 18. godišnjicu utemeljenja Nagrade.

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek je 2009. godine utemeljio nagradu i priznanja za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava u čast jednog od svojih osivača, mirovnog aktivista i humaniste Krunoslava Sukića čije je obrazovanje, znanje i djelovanje bilo motivirano prepoznavanjem i uvažavanjem dostojanstva, integriteta i prava svakog čovjeka, pa i šire - svakog živog bića i svega stvorenoga. Bio je prigovarač savjesti. On reprezentira javno malo poznate i priznate muškarce i žene koji su, unatoč ratu i u ratu te u ovakvim teškim, gotovo zbunjujućim tranzicijskim vremenima, činili i čine sve što je njima moguće da kao društvo i politička zajednica nenasilnim metodama napredujemo prema pravednijem, demokratskom društvu - gdje će pojedinci i zajednica imati prostor za razvijanje svojih kreativnih potencijala ali ne na štetu drugoga i bez straha od drugoga – nego da njegujući solidarnost i suradnju negujemo, održavamo i unapređujemo mir.

Nagrada i priznanja za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava "Krunoslav Sukić" dodjeljuju se za osobit doprinos u zaštiti i promociji ljudskih prava i sloboda čovjeka i dosljedno promicanje kulture mira i nenasilja.

Dodjeljivanjem nagrade i priznanja želimo pridonijeti vidljivosti solidarnog, dosljednog, posebno kreativnog i hrabrog djelovanja pojedinaca i pojedinki u sprječavanju nasilja, umanjivanju društvenih nepravdi te građenju demokratskog društva utemeljenog na kulturi nenasilja. Vjerujemo kako proslava i zahvala za djelovanje za zajedničko dobro ohrabruje pojedince/ke da svoju građansku političku moć pokrenu u korist pozitivnih društvenih promjena.

Provedba projekta „Behind the Front Lines: The Invisible Heroines“ koji je financiran sredstvima British Council UK International Development .

Projekt odgovara na dugogodišnje zanemarivanje ženskih ratnih iskustava u procesima sjećanja i komemoracije te nastoji ispraviti nevidljivost žena u dominantnim narativima o ratu. Usmjeren je na žene – civilke i bivše pripadnice oružanih snaga – s obje strane sukoba, čije su priče o gubitku, traumi, preživljavanju i ponovnom uključivanju u društvo često bile prešućene ili marginalizirane. Kroz prikupljanje, dokumentiranje i javno predstavljanje njihovih svjedočanstava, projekt stvara prostor za javno prepoznavanje i razumijevanje ženskih iskustava rata, ali i za kritičko promišljanje društvenih i institucionalnih odgovora na njihove potrebe. Umjetničkim i obrazovnim sadržajima potiče se empatija, senzibilizacija i vidljivost žena s ratnim iskustvom u javnom prostoru, dok se paralelno jačaju kapaciteti lokalnih zajednica za razvoj konkretnih i prilagođenih oblika podrške. Dugoročno, projekt doprinosi izgradnji kulture sjećanja utemeljene na istini, solidarnosti i suosjećanju, koja smanjuje prostor za revizionizam i pridonosi prevenciji budućih sukoba kroz dublje razumijevanje posljedica koje rat ostavlja na najranjivije članove društva.

Provedba projekta „**L.A.B.E.R.Y. - Literature as a Bridge: Empowering Youth Workers for Reconciliation, Conflict Prevention, and Promotion of EU Values**“ koji je financiran sredstvima Europske unije u sklopu programa Erasmus +. Fokus projekta je omogućiti osobama koje rade s mladima da koriste različite pristupe u interakciji s mladima, naglašavajući višestruke perspektive različitih društvenih zajednica i njihovih vrijednosti kroz analizu europske i svjetske književnosti. Ova analiza će istražiti kako se te vrijednosti usklađuju ili suprotstavljaju nacionalnim i kulturnim identitetima mladih u različitim zemljama bivše Jugoslavije.

Osim toga, cilj nam je potaknuti mlade i širu javnost na promišljanje i razmjenu uvida u suvremeni status i ulogu mladih u društvu. Naš projekt zamišljen je kao odgovor na tekuće globalne sukobe i trajne izazove postkonfliktnog oporavka koji i dalje pogađaju zemlje bivše Jugoslavije. Mladi u Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji posebno su ranjivi, jer nasljeđuju transgeneracijske predrasude, stereotipe i društvene norme ukorijenjene u jugoslavenskim ratovima i sukobima koji su uslijedili. Ovi naslijeđeni narativi oblikuju njihove interakcije i perspektive, često dovodeći do podjela koje su dodatno komplicirane trenutnim globalnim i političkim utjecajima.

Provedba projekta F.R.E.D. -Fostering Racial Equality and Diversity, koji financira eu "Građani, jednakost, prava i vrijednosti" (CERV) . Cilj projekta je smanjiti rasizam, diskriminaciju i druge oblike netolerancije temeljene na rasnom ili etničkom podrijetlu, boji kože i vjeri, uključujući međusektorsku diskriminaciju te poboljšati zaštitu skupina, zajednica i pojedinaca pogođenih rasizmom, diskriminacijom i netolerancijom.

Za postizanje cilja, konzorcij će implementirati višedimenzionalni pristup utjecaja na javne institucije zadužene za politiku suzbijanja diskriminacije, podržavajući rad i ulogu aktera koji pružaju izravnu pomoć (potencijalnim) žrtvama diskriminacije, olakšavajući njihovu koordinaciju i suradnju te rješavanje temeljnih uzroka rasizma i diskriminacije kroz prevenciju negativnih stereotipa među općom javnošću i njezinim segmentima.

Potrebe i problemi koji se rješavaju su:

Provedba zakona o antidiskriminaciji i provedba politika antidiskriminacije u Hrvatskoj je neučinkovita.

Nedostatak obrazovanja za razvoj i unaprjeđenje vještina i znanja o specifičnim temama vezanim uz nediskriminaciju (posebno rasno ili etničko podrijetlo, boju kože i vjeru) za organizacije civilnog društva i institucije pravobranitelja, suradnja u zastoju, malo mogućnosti umrežavanja, nedostatak općeg znanja o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i mehanizam zaštite među lokalnim akterima.

Provedba projekta “ Forum & Učenička smotra MIROTVORNA ŠKOLA”, koji financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih . Program povezuje i osnažuje učenike, nastavnike i roditelje iz 28 škola članica Foruma MIROTVORNA ŠKOLA iz 12 županija diljem Hrvatske, razvijajući njihova znanja i vještine za prevenciju nasilja i konstruktivno suočavanje sa sukobima.

Program potiče razumijevanje razlike između nasilja i sukoba te prepoznavanje sukoba kao prilike za učenje, suradnju i nenasilnu transformaciju u rješenja koja zadovoljavaju sve strane. Mladi se osnažuju da postanu aktivni sudionici u stvaranju sigurnog, podržavajućeg i mirotvornog školskog i društvenog okruženja, dok se nastavnici i roditelji potiču da budu njihova podrška i pozitivni uzori. Ključne aktivnosti uključuju edukacije o nenasilnom rješavanju sukoba za učenike, učitelje i roditelje, organizaciju Učeničke smotre MIROTVORNA ŠKOLA 2025. i 2026. kao trodnevnog susreta škola članica, te zagovaranje programa kod jedinica lokalne samouprave.

U programu izravno sudjeluje 440 učenika, 58 nastavnika i 56 roditelja, dok se indirektno doseže oko 8.000 učenika i 700 nastavnika iz uključenih škola. Grad Osijek bit će pokrovitelj Učeničke smotre, a podršku Forumu MIROTVORNA ŠKOLA potpisat će jedan od većih hrvatskih gradova i dva manja mjesta, čime se dodatno jača mreža škola posvećenih kulturi mira, dijaloga i nenasilja.

U SKLOPU EU CERV PROGRAMA 2025 PRIJAVILI SMO SLJEDEĆE PROJEKTE:

SHARE: Shared Memory, Shared Future – Youth Engagement in Holocaust Remembrance in Central Europe.

Zajedno s partnerima iz Hrvatske, Rumunjske, Mađarske i Srbije u sklopu ovog projekta planiramo se baviti načinom na koji se Holokaust pamti u Hrvatskoj, Srbiji i Mađarskoj u vremenu kada je obrazovanje fragmentirano, sjećanje politizirano, a antisemitizam u porastu. Cilj projekta je osnažiti mlade, edukatore, novinare, predstavnike lokalnih zajednica i židovske zajednice da postanu aktivni nositelji kulture sjećanja, povezujući povijesnu istinu s današnjim demokratskim vrijednostima.

Aktivnosti započinju istraživanjem i dijalogom sa židovskim zajednicama, što će rezultirati izradom višejezičnog Edukativnog priručnika usklađenog s IHRA standardima. U Hrvatskoj će se održati petodnevna razmjena mladih koja će uključivati posjete memorijalnim lokacijama, radionice i digitalno pripovijedanje, a završit će Deklaracijom mladih i izradom kampanjskih materijala. Edukatori i novinari sudjelovat će u mrežnoj edukaciji o odgovornom poučavanju i izvještavanju, dok će kampanje koje vode mladi u sve tri zemlje obuhvatiti komemoracije i okrugle stolove s predstavnicima lokalnih vlasti, čime će se kultura sjećanja povezati s građanskim životom. U Osijeku će završna aktivistička akcija i izložba simbolično obnoviti uništenu sinagogu te javno zatvoriti projekt.

LEAD Online RePower: Learn, Engage, Act: Digital Tools to Prevent and Counter Hate Speech Online.

Cilj projekta LEAD Online: RePower je unaprijediti kapacitete edukatora, organizacija civilnog društva i mladih za suzbijanje govora mržnje na internetu (HSO). Partneri iz 7 zemalja EU-a (Austrija, Bugarska, Cipar, Grčka, Hrvatska, Italija, Lihtenštajn) usmjereni su na jačanje prosocijalnog ponašanja na društvenim mrežama, putem analize govora mržnje, obuka, gamifikacije i strategija suprotstavljanja narativima koji potiču mržnju motiviranu homofobijom, rodnom diskriminacijom i ksenofobijom. Aktivnosti uključuju: participativne studije ekosustava mržnje u svakoj zemlji, kako bi se identificirali uzroci online mržnje i procijenili intenzitet, ozbiljnost, rasprostranjenost i potencijalni utjecaj HSO-a.

Fostering Antidiscrimination and Inclusion of Roma in Responsible Business; FAIRBIZ projekt ima za cilj suzbijanje diskriminacije prema Romima u području zapošljavanja i poslovnog okruženja u Srbiji i Hrvatskoj, uz istovremeno promicanje jednakosti, uključivanja i korporativne odgovornosti. Projekt se bavi trajnim anticiganizmom, isključivanjem s tržišta rada te nejednakim pristupom pravdi s kojima se suočavaju romske zajednice, posebno romske žene i mladi, koji doživljavaju višestruku i ukrštenu diskriminaciju.

Projekt će ostvariti te ciljeve kroz pet međusobno povezanih i pojačavajućih komponenti: pružanje ciljane pravne pomoći romskim žrtvama diskriminacije; jačanje kapaciteta i stručno osposobljavanje za osnaživanje romskih radnika i tražitelja posla te poboljšanje zapošljivosti, s posebnim naglaskom na žene i mlade; edukacije za institucionalne dionike o rješavanju diskriminacije prema Romima u procesima zapošljavanja, napredovanja, pružanja usluga i poslovnih operacija; (4) izvještavanje i zagovaranje za promicanje institucionalne odgovornosti te razvoj smjernica specifičnih za sektore i modela dubinske analize ljudskih prava za uključivanje Roma u poslovanje; medijska kampanja za razbijanje stereotipa i poticanje javne podrške jednakosti.

Aktivnost je utemeljena na metodologiji zasnovanoj na pravima, intersekcionalnom pristupu i participaciji, čime se osigurava aktivno uključivanje romskih zajednica, poslodavaca, organizacija civilnog društva i javnih institucija. Kombiniranjem izravne podrške sa sustavnim zagovaranjem, projekt stvara prekogranični model koji povezuje lokalna iskustva s ciljevima politike Europske unije.

U sklopu **EU programa AMIF** prijavili smo projekt **EUphoria;Inclusive Digital learning and AI-based Financial Literacy initiatives for the social and economic integration of migrant women**. Inicijativa EUphoria ima za cilj unaprijediti socioekonomsku integraciju žena državljanke trećih zemalja (TCN) razvojem njihove financijske pismenosti, digitalnih kompetencija, poznavanja financijskog jezika te pristupa uključivim financijskim uslugama. Kao odgovor na višestruke prepreke s kojima se TCN žene suočavaju pri snalaženju u gospodarskom i društvenom životu zemlje domaćina, projekt nudi sveobuhvatan okvir osnaživanja kroz financijsko obrazovanje, potporu poduzetništvu i osposobljavanje za društveno tumačenje (community interpreting).

EUphoria je inicijativa koja ima za cilj ostvariti utjecaj na lokalne zajednice povećanjem društvene i ekonomske integracije žena migrantica zahvaljujući novom, inovativnom skupu vještina financijske pismenosti temeljenom na IKT i AI alatima. Ti će alati poticati njihovu samostalnost i ekonomsku neovisnost kroz program mikrokvalifikacija te AI-temeljenu simulacijsku igru za inkubaciju mikro-poduzetništva EUphoria, u skladu s Akcijskim planom za integraciju i uključivanje 2021.–2027., s jedne strane, te kroz MOOC-ove i online alate za osposobljavanje s druge strane. Ovi će resursi obogatiti rad migrantskih organizacija, lokalnih i regionalnih zajednica i vlasti uključenih u rad s migrantima, nevladinih organizacija i organizacija civilnog društva, gospodarskih i socijalnih partnera, poslodavaca i zaposlenika pružatelja financijskih usluga, aktera socijalne ekonomije te organizacija koje vode migranti, a koje već pružaju ovu uslugu (financijsku pismenost) bez prethodnog stručnog osposobljavanja.

Također smo u sklopu EU programa AMIF prijavili projekt **MIRA; Migrant Integration and Resilience in Action**

Projekt će pilotirati holističke, rodno osjetljive, obiteljski utemeljene i razvojnim fazama prilagođene modele uključive integracije u Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Hrvatskoj, Cipru, Italiji, Litvi, Nizozemskoj, Španjolskoj i Švedskoj. Projekt se temelji na pristupu utemeljenom na zajednici, koji migrantice prepoznaje kao pokretačice podizanja svijesti u zajednici, mobilizacije i jačanja kapaciteta na individualnoj, grupnoj i institucionalnoj razini. Povezujući obiteljske, zajedničke i javne sustave, MIRA potiče predanost sukreiranju s naglaskom na autonomiju i samostalnost migrantica, koristeći njihove kompetencije i nudeći prenosiv model održive socioekonomske integracije.

Opći cilj projekta je promicanje socioekonomske integracije migrantica i adolescentica unaprjeđenjem njihova pristupa obrazovanju, zapošljavanju i građanskom sudjelovanju putem razvojnih putova utemeljenih na potrebama zajednice. MIRA će izgraditi lokalne višedioničke koalicije kako bi ojačao kapacitete javnih tijela i stručnjaka za uključivo, intersekcionalno i koordinirano odgovaranje na specifične potrebe žena migrantica. Projekt će pilotirati inovativni 3C program za migrantice kao savjetnice za karijerni razvoj u zajednici te neformalne susrete vršnjačkog učenja (C-TEAMS).

Više od 1.180 migranata i migrantica primit će podršku u području obrazovanja i zapošljavanja. Kroz fleksibilne obrazovne programe za osobni razvoj, zapošljivost i građansko sudjelovanje, MIRA će unaprijediti transverzalne i sektorski specifične vještine više od 420 žena.

U sklopu EU programa **HORIZON** prijavili smo projekt **CUS-PEACE; Cultural Strategies for PEACE**

Projekt proizlazi iz hitne potrebe za preispitivanjem uloge umjetnosti, kulture i kreativnosti u procesima izgradnje mira, ne samo u fazama koje prethode ili slijede sukobe, već i usred aktualnih kriza.

Sustavnom analizom načina na koje kultura, baština i umjetnost mogu biti ugrožene i instrumentalizirane u vremenima sukoba, ali i načina na koje, suprotno tome, mogu djelovati kao katalizatori prevencije, pomirenja, otpornosti i dugoročne stabilnosti, projekt nastoji stvoriti snažnu, na dokazima utemeljenu referentnu točku za donositelje politika, javna tijela i kulturne organizacije. Projekt je u potpunosti usklađen s načelima Europske unije i očekivanim rezultatima ove teme te ima za cilj jasno usmjeriti kulturne inicijative i programe prema izgradnji mira.

U sklopu **Europskog socijalnog fonda Plus** program prijavili smo projekt **ZAZ- Zajedno u zajednici**. Projekt okuplja tri iskusne organizacije civilnoga društva s ciljem jačanja socijalne uključenosti ranjivih skupina kroz fleksibilnu, prilagođenu i kontinuiranu podršku u njihovim lokalnim zajednicama. Aktivnosti projekta, koje uključuju savjetodavnu, pravnu i psihosocijalnu podršku, grupe podrške i samopomoći, dnevne aktivnosti te pomoć u ostvarivanju prava, izravno odgovaraju na prepoznate potrebe korisnika.

Projekt je usklađen s ključnim nacionalnim strateškim dokumentima, uključujući Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga 2021.–2027., Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.–2027. te Nacionalnu razvojnu strategiju RH do 2030. godine, s ciljem izgradnje društva jednakih mogućnosti.

U sklopu programa Švicarsko-hrvastki dopsinos prijavili smo projekt **Održiva škola- mirotvorna škola.**

Projekt doprinosi obrazovanju za održivi razvoj jačanjem kapaciteta nastavnika i učenika za aktivno sudjelovanje u školama i zajednicama. Kroz edukacije, smjernice, školske projekte i učeničke smotre, projekt promiče vrijednost mira, nenasilja, suradnje i klimatke pravde. Smjernice postaju temelj za model škole koji škole mogu uključiti u svoj kurikulum i razvojne dokumente. Učenička smotra prerasta u trajno učeničko tijelo unutar Forumu MIROTVORNA ŠKOLA s potencijalom formalnog priznanja od strane AZOO-a. Projekt uključuje 110 nastavnika, 800 učenika i 30 škola s posebnim fokusom na istočnu Hrvatsku. Projekt se nadograđuje na prethodne programe MIROTVORNA ŠKOLA i Sukob kao prilika te suradnji s iskusnim partnerima, gradi škole koje potiču odnose, građansku odgovornost i otpornost zajednice, čime doprinosi institucionalnoj održivosti i transformaciji prakse.

MREŽE I ČLANSTVA:

- Nacionalna radna skupina za praćenje zločina iz mržnje
- Županijski tim Osječko-baranjske županije za prevenciju i suzbijanje nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja (od 2019.)
- Savjet za ljudska prava Pučke pravobraniteljice Republike Hrvatske
- Radna skupina za izradu Akcijskog plana te za zaštitu i promicanje ljudskih prava 2026.-2027., te Akcijskog plana za suzbijanje diskriminacije 2026.-2027.
- Odbor za karijerno savjetovanje Pravnog fakulteta

Stručno usavršavanje zaposlenika:

Prijavljivanje na natječaje za organizacije civilnog društva iz EU fondova i nacionalnih programa: samostalni i s našim konzorcijem stranih partnera;

Obavljanje osnovne djelatnosti organizacije: trošak revizije, kupnja i održavanje računalne opreme i web stranice, režijske i uredske troškove.

- Učešće u radu Foruma mirotvornih škola
- U 2026. nastavljamo provoditi Institucionalnu podršku za stabilizaciju financiranu od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva